

[Evropská konference o informační gramotnosti 2017 \[1\]](#)

Autor:

- [ČERNOHLÁVKOVÁ, Petra](#) [2]

Číslo:

- [2017, ročník 26, číslo 4](#) [3]

Rubrika:

- [Trendy v knihovnách](#) [4]

Klíčová slova:

- [informační vzdělávání](#) [5]

Ve dnech 18. září až 21. září 2017 se ve francouzském přístavním městě Saint Malo konal již [pátý ročník mezinárodní konference nesoucí název Evropská konference o informační gramotnosti](#) [6] (European Conference on Information Literacy, ECIL). Letošní ročník byl věnován především [informační gramotnosti na pracovišti](#) [7]. Téma bylo ještě podrobněji rozčleněno a doplněno dalšími tématy (např. informační gramotnost a informační chování, informační gramotnost a vzdělávání, informační gramotnost v odlišných kulturách a zemích nebo informační gramotnost v budoucnosti).

Během registrace v [mediatéce \(městské knihovně\) v Saint Malo](#) [8] (Mediathèque de Saint Malo) bylo možné využít příležitosti a knihovnu si prohlédnout. Jedná se o nádhernou budovu kulturního centra [La Grande Passerelle](#) [9], dobře situovanou a viditelnou ze všech stran. Budova je halou podélně rozdělena na dvě části, v jedné se nachází umělecké a experimentální kino a v druhé mediatéka, která je dále členěna na uživatelské prostory v přízemí a zaměstnaneckou část v horním patře. Budova byla navržena tak, aby co nejméně zasahovala do životního prostředí.

[10]

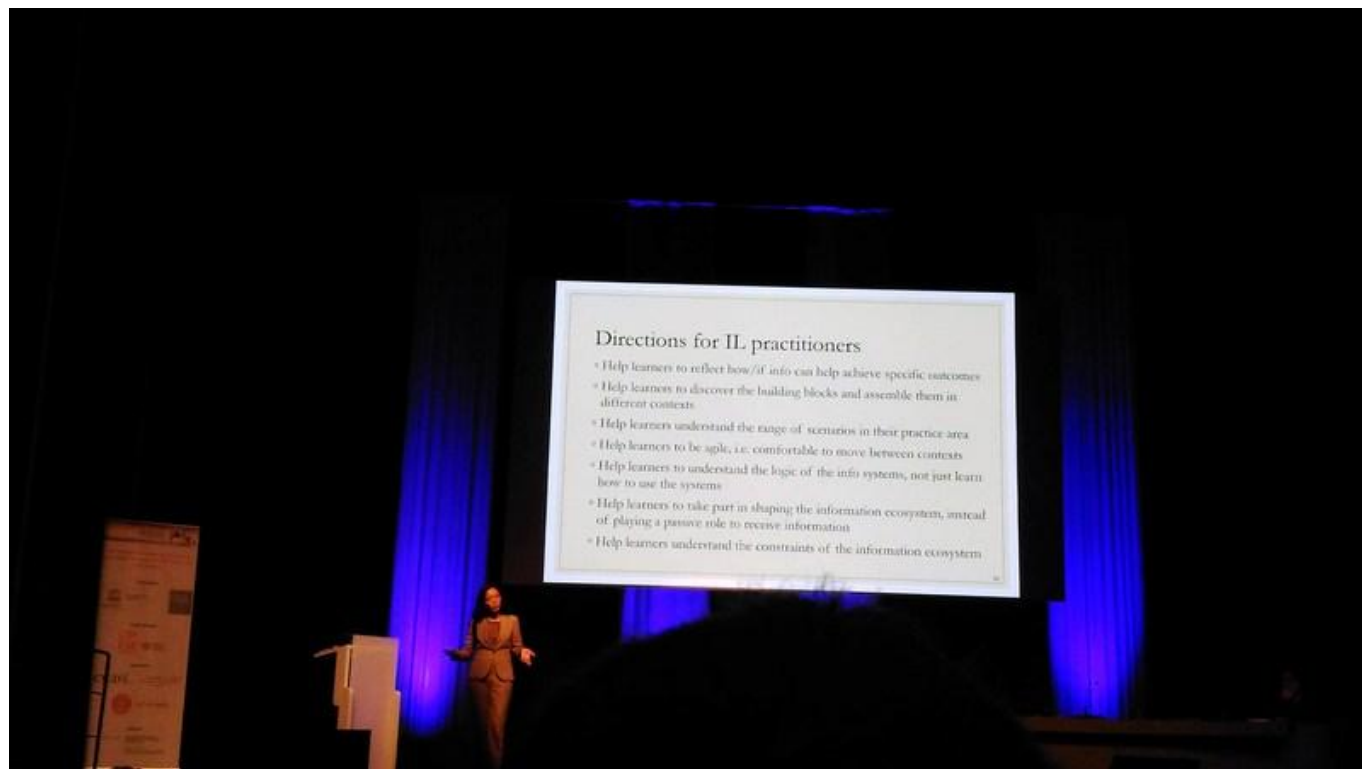
[11]

Interiér mediatéky

Na konferenci se sešlo nesčetně zajímavých příspěvků ve formátu posterů, pecha-kucha, workshopů, plných příspěvků, doktorandských příspěvků, ukázek nejlepší praxe a panelových diskusí. Hlavními přednášejícími byly Bonnie Cheuk, Andrew Whitworth, Jean-Philippe Accart a Stéphane Goldstein.

Konferenci svým příspěvkem *Koho zajímá informační gramotnost na pracovišti? (Who Cares about Information Literacy in the Workplace?)* zahájila [Bonnie Cheuk](#) [12], která má více než dvacetiletou praxi z prostředí mezinárodních firem v Honkongu, Sinagapuru, USA a Evropě. Od svého doktorátu se snaží začlenit informační gramotnost do běžných pracovních činností. Během své praxe došla

závěru, že nelze upoutat pozornost managementu a přesvědčit jej o důležitosti informační gramotnosti na pracovišti, pokud budeme používat knihovnické termíny. Ty jsou obvykle lidem z vedení naprosto cizí. Z tohoto důvodu Bonnie Cheuk ve světě bankovníctví používá termín (information) knowledge management.

[13]

Bonnie Cheuk

Další den konference zahájil Andrew Whitworth, jenž působí jako ředitel pro strategii výuky a učení na Manchesterském vzdělávacím institutu, který je součástí Manchesterské univerzity (The University of Manchester) ve Velké Británii. Ve svém výzkumu se věnuje především kolektivním rozhodovacím procesům, které určují podobu digitální a informační gramotnosti na pracovišti. O tomto tématu pojednává i jeho příspěvek s názvem [Lekce od Borgů: informační gramotnost a znalost odlišností](#) [14] (Lessons from the Borg Cube: Information Literacy and the knowledge of difference). Na příkladu Borgů ze seriálu Star Trek poukazuje na odlišnost prostředí, odlišné přístupy a důležitost flexibility a kreativity, abychom byli schopni včas reagovat na vývoj. Informační gramotnost bude nevyhnutelně v různých kontextech vypadat různě. Měli bychom proto věnovat zvýšenou pozornost tomu, jakým způsobem se (v návaznosti na informační prostředí) rozhodneme tyto rozdíly zjišťovat.

[15]

Andrew Whitworth

Po úvodní přednášce Andrewa Whitwortha následovala celodenní [sekce s názvem Research Data Literacy](#) [16], která byla věnována [mezinárodnímu průzkumu Research Data Management](#) [17] (ReDaM). Jednalo se převážně o příspěvky věnované porovnání výsledků výzkumu jednotlivých zemí. Výzkumu se zúčastnilo celkem 20 zemí, přímo na konferenci byly prezentovány výsledky z jedenácti zemí (díky příspěvku Adély Jarolímkové byla zastoupena i Česká republika). Průzkum zkoumal postoje akademických pracovníků a doktorandů k plánování správy výzkumných dat (research data management planning). Do průzkumu byly začleněny např. otázky Kam ukládáte svá výzkumná data? nebo Byl byste ochoten sdílet svá výzkumná data? Bez ohledu na zemi, v níž byli respondenti dotazováni, ve výsledcích převažovala odpověď, že svá data ukládají většinou na své zařízení, popř. do cloudu, ale do úložišť (repozitářů) jen výjimečně. To může být dáno i nedostatečným počtem dostupných úložišť pro data. Část doktorandů by byla ochotni sdílet svá data mimo pracovní tým, ale obávají se zneužití a špatné interpretace, část doktorandů by data pod hlavičkou otevřené vědy bez obav sdílela.

Příspěvek [Informační gramotnost v akademickém prostředí: existuje rozdíl mezi zaměstnatelností studentů a jejich informačními schopnostmi?](#) [18] (Information Literacy (IL) in the academic context: is there a gap between employability competencies and student information literacy skills?), jehož autorem je Jean-Philippe Accart, ředitel knihovny Hotelové školy v Lausanne (Ecole hôtelière de Lausanne, EHL), představuje kompetence informační gramotnosti na veřejných univerzitách a v institucích aplikovaného učení ve Švýcarsku. Poukazuje na začlenění rozvoje informační gramotnosti do studijního programu, kdy se drží šesti švýcarských standardů informační gramotnosti, jimiž jsou potřeba, vyhledávání, vyhodnocení, organizace, aplikace a zodpovědnost. Tento systém porovnává s uplatněním na pracovním trhu, přičemž upozorňuje na fakt, že informační gramotnost nepatří mezi požadované znalosti a kompetence uchazeče o práci.

1. Swiss Information Literacy Standards

[19]

Šest švýcarských standardů informační gramotnosti

Poslední den konference zahájil Stéphane Goldstein, výkonný ředitel komunitní zájmové společnosti [InformAll](#) [20], která prosazuje významnost, důležitost a přínosy informační gramotnosti v knihovnickém světě i mimo něj. Jeho příspěvek nesl název [Informační gramotnost a budoucnost práce](#) [21] (Information Literacy and the Future of Work) a poukazyval na nové dlouhodobé trendy v pracovním prostředí – převažuje plochá organizační struktura, ubývá rutinní práce a přibývá práce na projektech. Zmiňoval i nastupující a budoucí trendy, např. automatizaci, roztržštění pozornosti, úkolů, pracovní doby a místa, problémy s nízkou bezpečností na straně jedné a zvýšení kontroly činnosti zaměstnanců apod. na straně druhé. Po výčtu všech trendů a možných scénářů si přednášející položil otázku, jaký prostor automatizace nechá lidem. Odpovědi mohou být kritické myšlení, kreativita, lidské interakce, vytváření sítí a spolupráce či role zahrnující emoční inteligenci.

Konference překročila hranice své působnosti, jež nese v názvu. Na ECIL se nesjeli přednášející pouze z Evropy, ale z různých koutů světa, např. z Kuby, Jamajky, Mexika, Číny, Singapuru nebo Keni. Konference se těšila také velkému českému zastoupení. Z celkového počtu 253 příspěvků se v třinácti případech (ve zhruba 5 %) jednalo o příspěvky z České republiky (z Univerzity Karlovy, Národní technické knihovny, Masarykovy univerzity, Českého vysokého učení technického v Praze, Národní lékařské knihovny, České zemědělské univerzity v Praze a Vysokého učení technického v Brně).

Přestože komplikace způsobené zrušením značného počtu letů společností Ryanair zapříčinily výrazný pokles účastníků konference (včetně absence několika přednášejících), konference se vydařila a byla velmi přínosná pro všechny odborníky zabývající se informační gramotností nejen na pracovišti.

Autorkou fotografií je Petra Černošáková z Národní technické knihovny, obrázek Šest švýcarských standardů informační gramotnosti pochází z prezentace Jeana-Philippe Accarta.

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-4/evropska-konference-o-informacni-gramotnosti>

Odkazy

[1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet->

cisla/2017-rocnik-26-cislo-4/evropska-konference-o-informacni-gramotnosti

[2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/cernohlavkova-petra>

[3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-4>

[4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/trendy-v-knihovnach>

[5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/informacni-vzdelavani>

[6] <http://ecil2017.ilconf.org/>

[7] <http://ecil2017.ilconf.org/aim-scope/>

[8] <http://bibliotheques.saint-malo.fr/>

[9] <http://www.architecture->

[studio.fr/data/communique/43/fichier_sml1_dossierdepresse1305compressed_bac35.pdf](http://www.architecture-studio.fr/data/communique/43/fichier_sml1_dossierdepresse1305compressed_bac35.pdf)

[10] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/255/cernohlavkova4.jpg>

[11] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/255/cernohlavkova5.jpg>

[12] <http://ecil2017.ilconf.org/speakers/>

[13] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/255/cernohlavkova2.jpg>

[14]

http://prezi.com/4bllovzsqt/?utm_campaign=share&utm_medium=copy&rc=ex0share

[15] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/255/cernohlavkova3.jpg>

[16] <http://ecil2017.ilconf.org/tuesday-19sep2017/>

[17] <https://inlitas.org/category/research-projects/redam/>

[18] <https://www.slideshare.net/jpa245/students-information-literacy-skills-and-employability>

[19] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/255/cernohlavkova1.jpg>

[20] <https://www.informall.org.uk/>

[21] <https://www.slideshare.net/rincic2014/presentation-to-ecil-2017-il-and-the-future-of-work>